Akademie - České dějiny
III. Vláda Karla IV.
l.p. 1306 – 1400

Panovníci na českém trůnu:

1306-07	• **Rudolf Habsburský** (* 1281 / ✞ 4.7.1307) • syn římského krále Albrechta I. a manžel Elišky Rejčky (2.manželka Václava II.)
1307-10	• **Jindřich Korutanský** (* 1265 / ✞ 4.4.1335) • manžel Anny Přemyslovny, dcery Václava II.

Lucemburkové na českém trůnu:

1310-46	• **Jan Lucemburský** (* 10.8.1296 / ✞ 26.8.1346) • Manželka Eliška Přemyslovna, dcera Václava II., sestra Anny
1346-78	• **Karel IV.** (* 14.5.1316 / ✞ 29.11.1378) • Manželky: Blanka z Valois, Anna Falcká, Anna Svidnická, Alžběta Pomořanská
1378-1419	• **Václav IV.** (* 26.2.1361 / ✞ 16.8.1419) • Matka: Anna Svidnická; Manželky: Johanna Bavorská, Žofie Bavorská

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1306

Rudolf Habsburský, druhý manžel Elišky Rejčky, českým králem

1307

Jindřich Korutanský, manžel Anny Přemyslovny, českým králem

1310

Jan Lucemburský, syn římského krále Jindřicha VII., pojal za manželku Elišku Přemyslovnu a nastupuje na český trůn

1310-11

Inaugurační diplomy Krále Jana definují povinnosti panovníka ve vztahu ke šlechtě

14.5.1316

Narození Václava Lucemburského, pozdějšího Karla IV.

1319-29

Jan Lucemburský začleňuje pod svou svrchovanost Horní Lužici

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1322

Jan získává po bitvě u Mühldorfu Chebsko, jako trvalou říšskou zástavu

1323

Odjezd prince Václava do Paříže, kde přijímá jméno Karel a je sezdán s Markétou – Blankou z Valois

1327

Jan začleňuje pod svou svrchovanost Horní a část Dolního Slezska

1329

Poprvé se objevuje ve státoprávním slova smyslu *„corona regni Bohemiae“*, označující země pod vládou českého krále

1330

Sňatek Jana Jindřicha, syna Jana Lucembursk., s Markétou, řečenou Maultasch, s perspektivou zisku Tyrolska a Korutan

1331

Počátek italského pobytu prince Karla

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

26.8.1346

Jan Lucemburský umírá v bitvě u Crécy (Kresčaku)

1347

Korunovace Karla Lucemburského na českého krále svatováclavskou korunou

1348

Založeno Nové Město pražské

1349

V lénu českého krále - Markrabství moravském - začíná vládnout bratr Karla IV. Jan Jindřich a následně jeho potomci

1349

Karel IV. plně uznán římsko-německým králem

7.4.1348

Karel IV. sérií listin ústavní platnosti zřizuje země Koruny české a zakládá pražskou univerzitu

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1354

Karel IV. povyšuje Lucembursko na vévodství a postupuje vládu zde nevlastnímu bratru Václavovi

1355

Karel IV. vzdává pokus prosadit první ústavu českého státu, tzv. Maiestas Carolina

1357

Položen základní kámen ke Kamennému (Karlovu) mostu v Praze

1368-1370

Karel IV. začleňuje do svazku zemí Koruny české Dolní Lužici a svídnicko-javorské knížectví ve Slezsku

1373

Braniborsko přivtěleno ke Koruně české, pod jejíž svrchovaností zůstává do roku 1415

1378

Karel IV. a jeho syn Václav IV. jednají ve Francii s francouzským králem Karlem V. o nástupnictví ve střední Evropě a situaci církve

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

29.11.1378
Karel IV. umírá a na český trůn nastupuje Václav IV., od 1376 římsko-německý král

1380
Morová epidemie v Čechách

1383
Václav IV. pod tlakem francouzské diplomacie rezignuje na jízdu za císařskou korunou

1389
Velký protižidovský pogrom v Praze

1391
Založení Betlémské kaple na Starém Městě pražském

1393
Spor mezi Václavem IV. a arcibiskupem Janem z Jenštejna vrcholí smrtí generálního vikáře Jana z Nepomuku

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1394

První zajetí Václava IV. tzv. panskou jednotou

1397-1398

Cesta Václava IV. do německých oblastí Říše a Francie (problematika papežského schizmatu)

1399

Jeroným Pražský se vydává do Oxfordu, aby pořídil opisy stěžejních prací Johna Wyclifa

1400

Smrt bývalého pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna v Římě

1400

Sesazení Václava IV. z pozice římsko-německého krále

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1308

Jindřich, hrabě lucemburský, zvolen římsko-německým králem jako Jindřich VII.

1309

Papež Kliment V. přesídlil z Říma do Avignonu

1312

Zrušení řádu templářů Klimentem V. na nátlak fr.krále Filipa IV. Sličného

1314

Dante Alighieri dokončuje Peklo – první část Božské komedie

1314

Ludvík IV. Bavor (dynastie Wittelsbachů) římsko-německým králem

1315-1317

Velké hladomory v západní a střední evropě

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1337
Počátek stoleté války mezi Anglií a Francií

1346
Porážka Francouzů od Angličanů v bitvě u Crécy (Kresčaku)

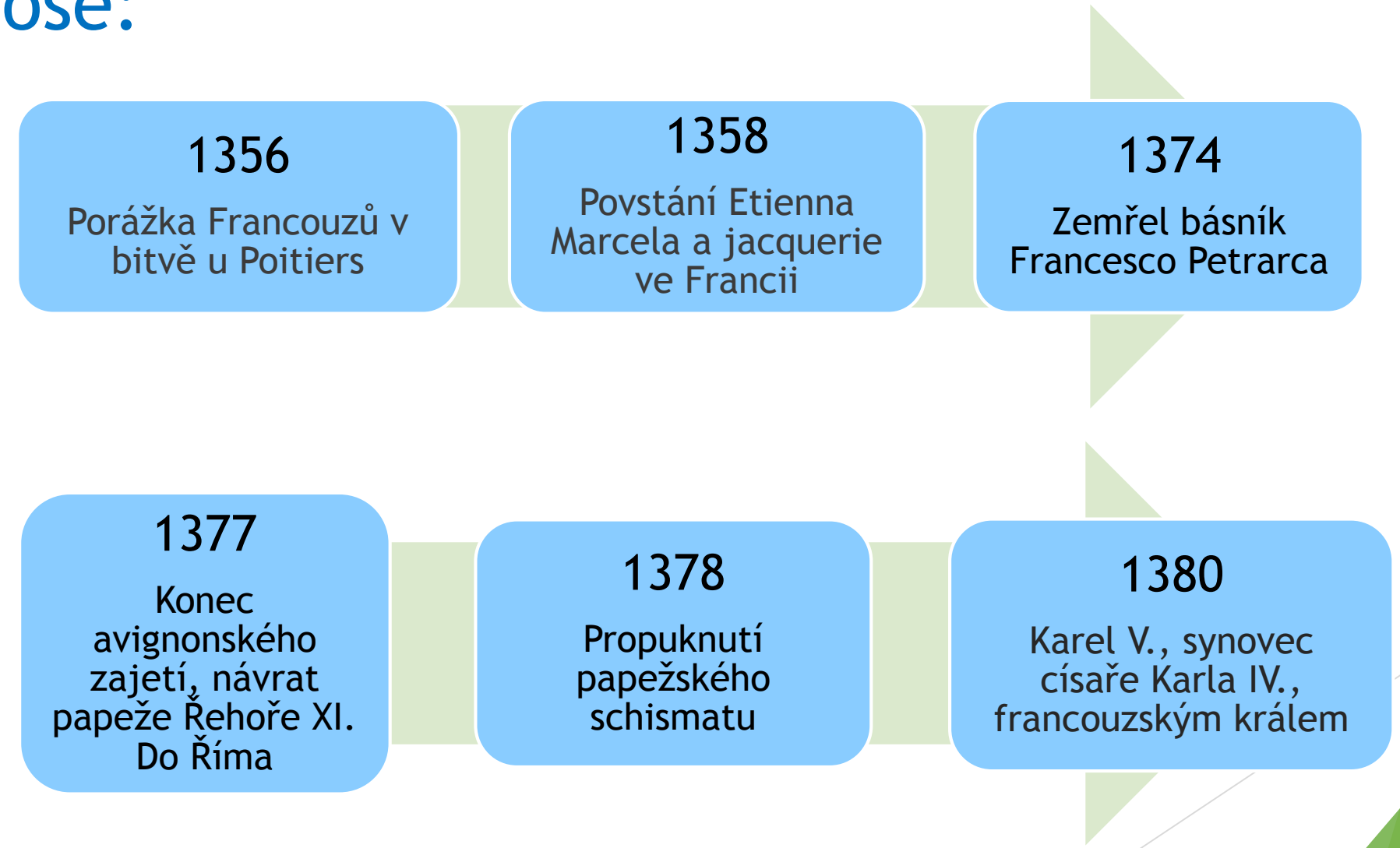
1347
Povstání Coly di Rienzo v Římě

1347-1352
Mohutná vlna morové pandemie v jižní, západní a severní Evropě

1349
Osmanští Turci překročili Dardanely, počátek osmanské expanze do Evropy balkánskou cestou

1356
Zlatá bula císaře Karla IV. pro Svatou říši římskou s platností hlavních článků do roku 1806

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1381

Povstání Wata Tylera v Anglii

1384

Zemřel John Wyclif, oxfordský profesor, filosof a reformní myslitel

1386

Litevský kníže Jagello přijímá křest i jméno Vladislav a stává se polským králem

1387

Zikmund Lucemburský korunován uherským králem

1389

Bitva na Kosově poli otvírá Turkům prostor ke kontrole velké části Balkánu

1396

Bitva u Nikopole – katastrofální porážka Zikmunda Lucemburského a křižáckých vojsk osmanskými Turky

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

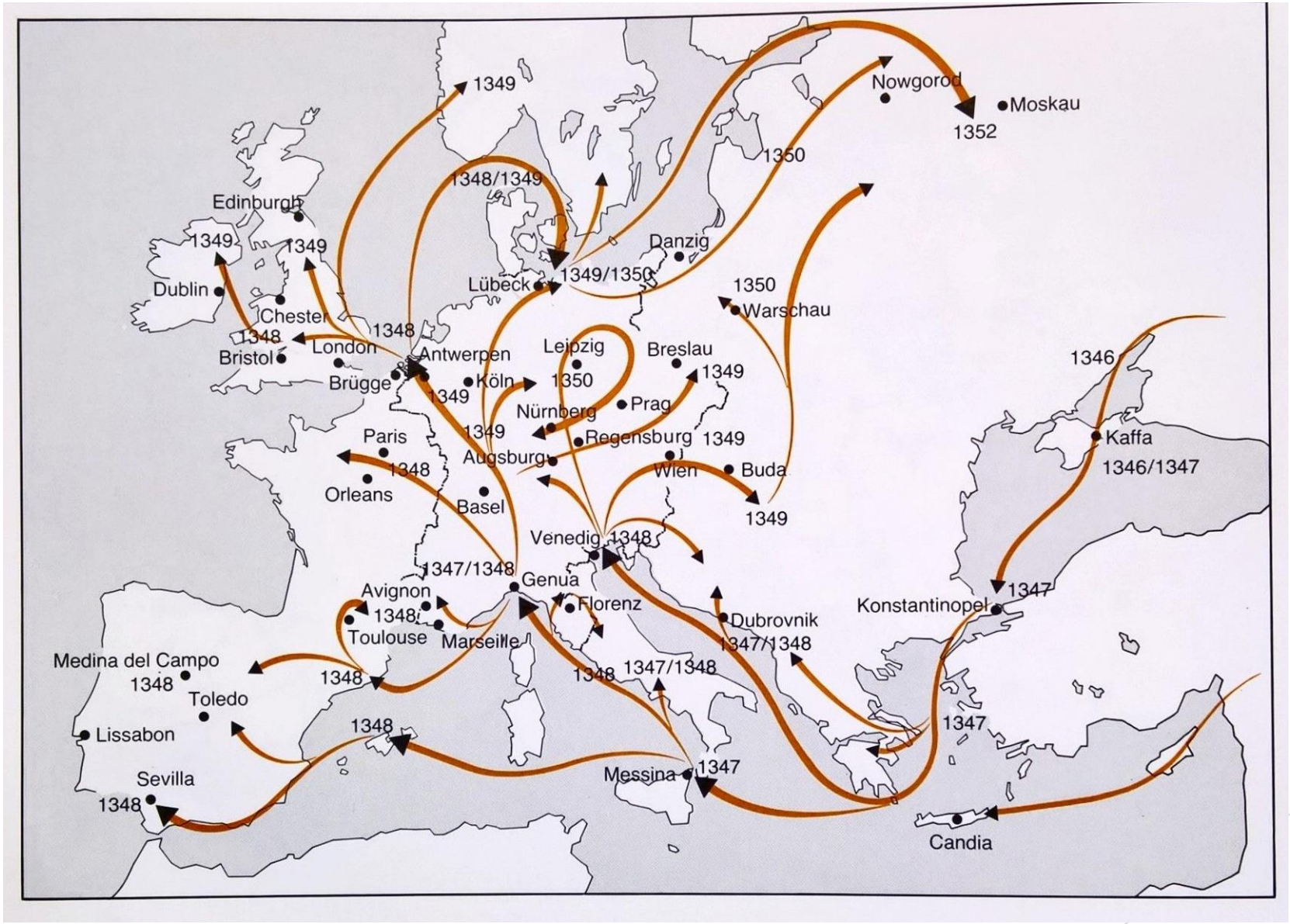
1397

Kalmarská unie (Dánsko, Norsko a Švédsko s vůdčí rolí Dánska) Švédsko součástí do 1523, Norsko do 1814.

1400

Václav IV. sesazen z římského trůnu, králem zvolen Ruprecht III. Falcký

IV. Černá smrt

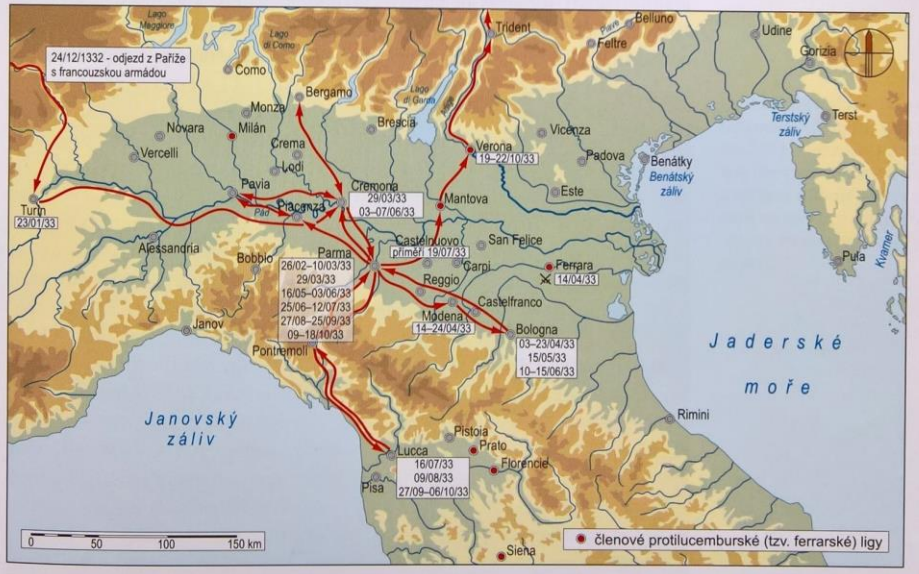

IV. Janova italská signorie

Italská signorie Jana Lucemburského v letech 1330–1331.

Krátkodobé úspěchy krále Jana v severní Itálii patrně nejlépe dokumentuje mapa míst, která se mu v krátkém časovém sledu podřídila. Jsou mezi nimi i velmi významná města, jež si pobyt českého krále dosud připomínají na svých hradech (Brescia, Bergamo).

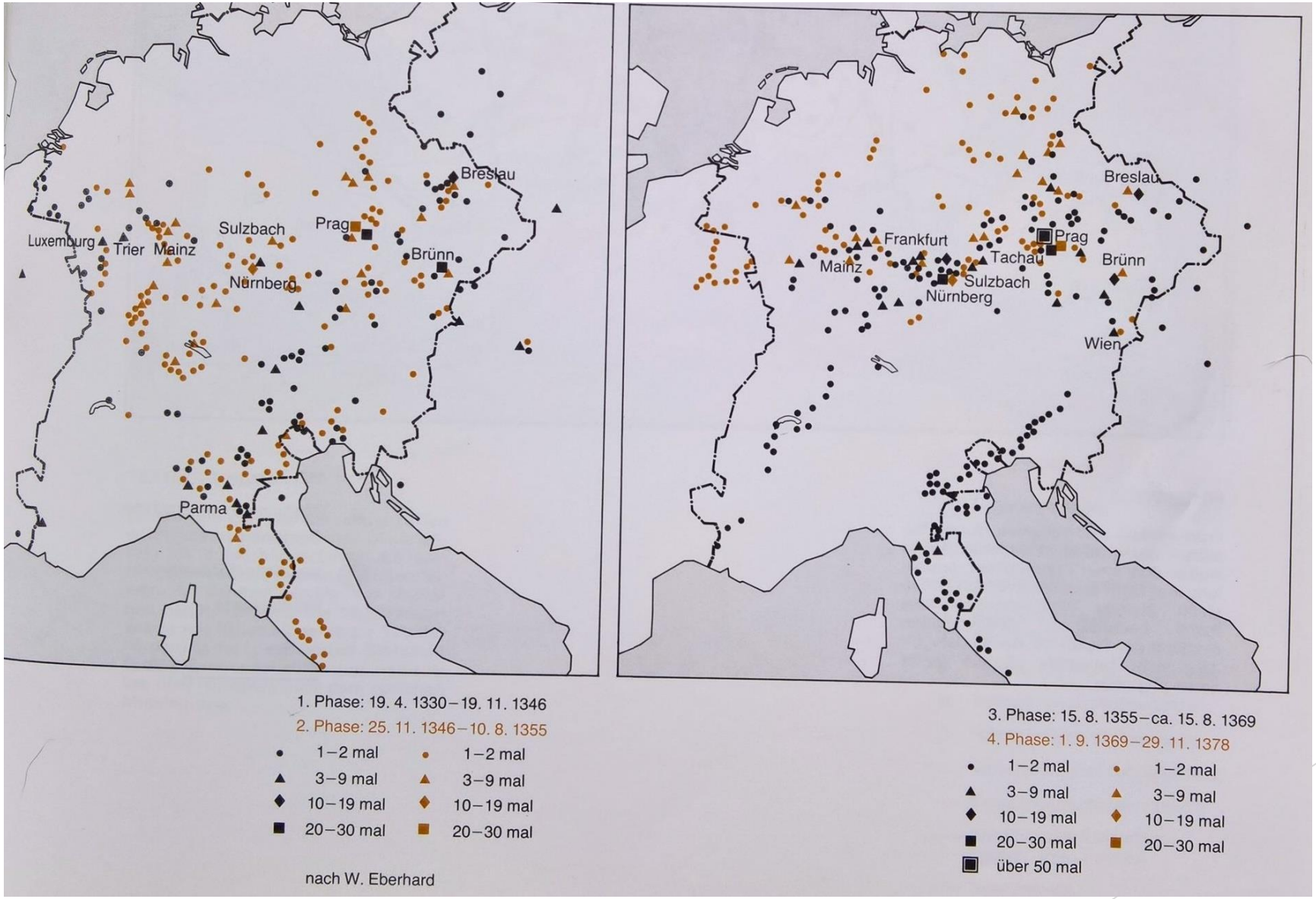

Pobyty krále Jana v Itálii v roce 1333 a jeho ústup.

IV. Karel IV. – země Koruny české

IV. Karlův itinerář

IV. Svatá říše římská

V. Seznam doporučené literatury

- **Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský. Sňatek z rozumu**; Šarochová Gabriela, Havran 2002
- **Kresčak 26.srpna 1346;** Urban Jan; Paseka 2000
- **Karel IV. Císař římský, král český**; Novotný Robert; Albatros Média 2012